केंद्र पुरस्कृत Accredited Agent for Health and Extension of Livestock Production (A-HELP) पशुसखी यांनी द्यावयाच्या पशुसेवेच्या बाबी, पशुसखींना देय मानधन आणि पशुसखी यांनी आकारावयाचे सेवाशुल्क निश्चित करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्रमांक: केंपुयो-२०२२/प्र.क्र. १३३/ पदुम-४

> मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरू चौक मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०००३२. दिनांक: २४ जुन, २०२४

वाचा :- १. केंद्र शासनाचे पत्र क्र. **Z-**१२०१६/५/२०२१/-CE & P/ (E १९१७३), दि.१५.१२.२०२२.

- २. कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यसाय विभागाचा शासन निर्णय क्र. व्हिएचडी-२०२१/प्र.क्र. १८८/ पदुम-४, दि.२३.०५.२०२२.
- ३. कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यसाय विभागाचा शासन निर्णय क्र. केंपुयो-२०२२/प्र.क्र. १३३/ पदुम-४, दि.२०.०१.२०२३.
- ४. सचिव (पदु) यांचे अ. शा. पत्र क्र. कृवपदुम-३३०१९/८/२०२३- पदुम-४ (E-६६०५९१), दि.०८.०४.२०२४
- ५. आयुक्त पशुसंवर्धन, पुणे यांचे पत्र क्र. पशुधन /विस्तार /प्र.क्र.२२७/ भाग-३ /५१३६-३७ /२०२४/प.सं.१३. पुणे ६७, दि. २९.०४.२०२४

प्रस्तावना:-

केंद्र शासनाने पशुआरोग्य आणि पशुधन उत्पादनाच्या विस्तारासाठी मान्यताप्राप्त कार्यकर्ता (A-HELP) ही योजना प्रायोगिक तत्वावर सुरु करण्याचे योजिले आहे. केंद्र शासनाचा पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विभाग (DAHD) आणि राष्ट्रीय ग्रामीण जिवन्नोन्न्ती अभियान (NRLM-National Rural Livelihood Mission), ग्रामीण विकास मंत्रालय (MoRD) यांच्यातील अभिसरणाद्वारे ग्रामीण आर्थिक विकासासाठी स्वयंसहायता गट (SHG) व्यासपीठाचा लाभ घेण्यासाठी दि. १ सप्टेंबर, २०२१ रोजी सामंजस्य करारावर (MoU) स्वाक्षरी केली आहे.

राज्यात शेतकरी, पशुपालक यांना ग्रामपातळीवर विविध पशुवैद्यकीय सेवा पुरविण्याकरीता पशुसंवर्धन विभागांतर्गत एकुण ४,८५३ पशुवैद्यकीय संस्था कार्यरत असुन, प्राण्यांच्या आरोग्याशी संबंधित नियमित कर्तव्ये सोडून पशुवैद्यकीय संस्थांमधील अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना इतर शासकीय कामांकरीता बराच वेळ द्यावा लागतो. ही पोकळी भरून काढण्यासाठी ॲक्रीडेटेड एजेंट फॉर हेल्थ ॲंड एक्स्टेंशन ऑफ लाइव्हस्टॉक प्रॉडक्शन (A-HELP) समुदाय-आधारित अभिकर्तींचा (पशुसखी) नवीन गट प्रस्तावित करण्यात आला आहे. गावपातळीवर ज्या शेतकरी व पशुपालकांना पशुवैद्यकीय सेवा मिळण्यामध्ये अडचणी येत आहेत, अशांना पशुआरोग्य संबंधित सेवांसाठी A-HELP पशुसखी हा पहिला दुवा असेल.

या विभागाचा शासन निर्णय दि. २०.०१.२०२३ अन्वये केंद्र पुरस्कृत A-HELP हा कार्यक्रम राज्यात राबविण्यासाठी प्रशासकीय मंजूरी देण्यात आली आहे. तसेच, कार्यक्रमाच्या राज्यातील अंमलबजावणीकरीता राज्यस्तरीय समन्वय समिती (SCSC) आणि जिल्हास्तरीय समन्वय समिती (DCSC) यांचे गठण करण्यात आले आहे.

A-HELP पशुसखी औषधे, जंतनाशके, पोषण पूरक औषधे / खनिज मिश्रणे इत्यादींचे शेतकरी, पशुपालकांना वितरण करण्यासाठी ते संबंधित पशुवैद्यकाकडून आवश्यकतेनुसार उपलब्ध करुन घेतील. तसेच, गरजू शेतकरी, पशुपालकांकडील रुग्ण पशुंवर प्रथमोपचार / सल्ला / पशुसंवर्धन विषयक योजनांविषयी अर्ज भरणे इत्यादी संदर्भात आवश्यक असलेली मदत पशुसंवर्धन विभागाच्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार करतील.

A-HELP पशुसखी यांनी पशुधनास प्रथमोपचार, जंतनाशके देण्यासोबतच दुध संघ, सहकारी किंवा इतर स्वयंसेवी संस्थांशी सल्लामसलत करून पशुआरोग्य शिबिरे किंवा जनजागृती शिबिरे आयोजित करणे, आवश्यकतेनुसार आणि नियुक्त केलेल्या गावातील कृषी / पशुसंवर्धन विभागाच्या समित्यांच्या बैठकांना उपस्थित राहणे, राज्याच्या पशुसंवर्धन विषयक धोरणांची अंमलबजावणी करण्यास मदत करणे इत्यादी कामकाज करावयाचे असून याकरीता केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक तत्त्वांनुसार मोबदल्यासाठी त्या पात्र राहणार आहेत.

A-HELP पशुसखी यांनी द्यावयाच्या पशुसेवेच्या बाबी, पशुसखींना देय मानधन आणि पशुसखी यांनी आकारावयाचे सेवाशुल्क निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. या अनुषंगाने खालीलप्रमाणे शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय:-

केंद्र शासनाच्या या कार्यक्रमाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार A-HELP पशुसखी हे मानद (Honorary) तत्वावर काम करतील व याकरिता त्यांना कोणतेही वेगळे मानधन देय नाही. तथापि, त्यांना महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जिवनोन्नती अभियान यांच्यामार्फत ज्या प्रचलित दरांप्रमाणे मानधन देण्यात येते ते शासनाने वेळोवेळी घेतलेल्या निर्णयानुसार देय राहील. तसेच, केंद्र शासनाने लसीकरण, कानात बिल्ला लावणे (Ear Tagging), भारत पशुधन प्रणालीवर नोंदी करणे, प्रशिक्षित पशुसखींद्वारे कृत्रिम रेतन करणे, पशुगणना इत्यादी कार्यक्रमासाठी वेळोवेळी निश्चित केलेले मानधन देय आहे.

पशुआरोग्य आणि पशुधन उत्पादनाच्या विस्तारासाठी A-HELP पशुसखी या केंद्र पुरस्कृत कार्यक्रमाची राज्यात अंमलबजावणी करण्याच्या अनुषंगाने पशुसखी यांनी द्यावयाच्या पशुसेवेच्या बाबी आणि पशुसखींना देय मानधन खालीलप्रमाणे निश्चित करण्यास याव्दारे मान्यता देण्यात येत आहे.

A-Help पशुसखी यांनी द्यावयाच्या पशुसेवेच्या बाबी आणि पशुसखींना देय मानधन

क. क. १ महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जिवनोवती अभियान यांच्या मार्फत मानम्न कं. २५००/- दरमहा रु. २५००/- दरमहा कंद्र पुरस्कृत पशुस्वास्थ्य व रोग नियंत्रण कार्यक्रमांतर्गत कानात बिल्ले मारणे व लाळ-खुरकुत प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे रु. ५५० + ५,०० = १ मीठ्या पशुधनास (वराहसह) कानात बिल्ले मारणे (Ear Tagging) , NDLM रु. १५० + ५,०० = ३ लहान पशुधनास करणे व लाळ-खुरकुत प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे रु. १५० + ३.०० = ७ पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व सांसर्गिक गर्भपात प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (शेळी-मेंडी) रु. १५०/- ५ पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व पलासिकल स्वाईन फिल्डर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (शेळी-मेंडी) रु. १००/- ६ पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व पलासिकल स्वाईन फिल्डर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (शेळी-मेंडी) रु. १००/- ६ पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व पलासिकल स्वाईन फिल्डर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (शेळी-मेंडी) रु. १००/- १ पशुधनास कानाति बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे (शेळी-मेंडी) रु. १००/- रु. १००/- १ पशुधन से किला कर्याईन क्रिम से कारण कर्याईन क्रिम से कारणे (शेळी-मेंडी) रु. १००००-/- प्रती गाय / मेंडेस रु. १००००-/- प्रती गाय / मेंडेस	अ.	तपशिल	देय मानधन
केंद्र पुरस्कृत पशुस्वास्थ्य व रोग नियंत्रण कार्यक्रमांतर्गत कानात बिक्के मारणे व लसीकरण करणे २ मी ज्या पशुधनास (वराहसह) कानात बिक्का मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व लाळ-खुरकुत प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे ३ लहान पशुधनास कानात बिक्का मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व लाळ-खुरकुत प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे ७ र. ५.५०/- ३ पशुधनास कानात बिक्का मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व लाळ-खुरकुत प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (मादी वासरे) ५ पशुधनास कानात बिक्का मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व सांसर्गिक गर्भपात प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (मादी वासरे) ५ पशुधनास कानात बिक्का मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व पीपीआर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (शेळी-मेंढी) ६ पशुधनास कानात बिक्का मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व कलासिकल स्वाईन फिक्टर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (वराह) राष्ट्रीय कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी ६ ५, ५०,००/- प्रती गाय / एई. पशुधनास कानात बिक्केम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी ६ ५, ५०,००/- प्रती गाय / एई. पशुधनास हाल्यास च NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर १ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर चुसऱ्या कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास १ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर चुसऱ्या कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास १ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर १ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर १ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर १ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर १ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर १ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मलाची प्रणालकिवर १ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मलाची प्रणालकिवर १ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मलाची प्रणालकिवरे १ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मलाची प्रणालकिवरे १ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मलाची प्रणालकिवरे १ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मलाची प्रणालकिवरे १ गायी / म्ह	क्र.		
२ मोठ्या पशुधनास (वराहसह) कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व लाळ-खुरकुत प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे र. ८.५०/- ३ लहान पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद रु. ९.५० +३.०० = रु. ५.५०/- ४ पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व लाळ-खुरकुत प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे र. ९.५० + ५.०० = व सांसर्गिक गर्भपात प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (मादी वासरे) र. १.५० + ५.०० = व सांसर्गिक गर्भपात प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (मादी वासरे) र. १.५० + ५.०० = व सांसर्गिक गर्भपात प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (शळी-मेंढी) र. १००/- व पीपीआर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (शळी-मेंढी) र. २००/- व वलारिकल स्वाईन फ़िल्टर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (वराह) राष्ट्रीय कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व वलारिकल स्वाईन फ़िल्टर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (वराह) राष्ट्रीय कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी रु. ५०००/- प्रती गाय / म्हेस पिट्टायाव कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास रु. २००००/- प्रती गाय / म्हेस रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास पहिल्याच कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास प्रायास महेस रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास पशुगणना प्रायी महत्रीमध्ये कृत्रिम रेतनाने बासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर पुरानी कृत्यास रु. २००००/- प्रती गाय / म्हेस रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास पशुगणना रु. १०००००/- प्रती कुटुंब रुत्र रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास पशुगणना पर्वाचिव च प्रतिबंध करणे रु. ५०/- प्रती कुटुंब रुत्र राष्ट्रीय गोकुळ मिशन (RGM) अंतर्गत दुधाळ जनावरांची दुध मोजणी करणे. रु. ५०/- प्रती मोजणी व प्रती दुधाळ जनावर १० मोजणया प्रती दुधाळ जनावर १० मोजणया प्रती दुधाळ जनावर १० मोजणया प्रती देश बाग, मुरधास, हायङ्गोभिनिक्स, अझोला आणि घर तेथे बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रवेधन करणे. करणेश वारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रवेधन करणे. निरंक करणे. करणेश वारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रवेधन करणे. निरंक करणे. करणेश वारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रवेधन करणे. निरंक करणे. निरंक वारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रवेधन करणे. निरंक करणे. निरंक वारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांच प्रवेधन करणे. निरंक चरणेश वारावेधन करणे. निरंक चर्यास	9	महाराष्ट्र राज्य ग्रामीण जिवनोन्नती अभियान यांच्या मार्फत मानधन	रु. २९००/- दरमहा
प्रणालीवर नोंद करणे व लाळ-खुरकुत प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे ह. ८.५०/- कलान पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व लाळ-खुरकुत प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे ह. ९.५०/- ४ पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व लाळ-खुरकुत प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (मादी वासरे) ह. १.५० + ५.०० = व सांसर्गिक गर्भपात प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (मादी वासरे) ह. १.५०/- ५ पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व पीपीआर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (शेळी-मेंढी) ह. २.००/- ६ पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व वलासिकल स्वाईन फिक्टर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (वराह) राष्ट्रीय कृत्रिम रेतन कार्यक्रम (NAIP) ७ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी ह. ५,०००/- प्रती गाय / म्हेस पिट्टाव कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी ह. ५,०००- प्रती गाय / म्हेस पायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर पायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर दुसन्या कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास महस्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्याक प्रती गाय / म्हर्स रतनाने गर्भधारणा झाल्यास पशुगणना कल्याक पशुगणने कल्याक पशुगणने कल्याक पशुगणने कल्याक पशुगणने कल्याक पशुगणने कल्याक पशुगणनी कल्याक पशुगणने करणे. १२ कार्यक्षेत्रांतर्गत विरता कर्यो कर्यो करणे सावधान करणे. पशुगणने कल्याक करणे. निरंक करणे. निरंक करणे. निरंक करणे. निरंक वारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामरकांच प्रवोधन करणे. निरंक करणे.	केंद्र पुरस्कृत पशुस्वास्थ्य व रोग नियंत्रण कार्यक्रमांतर्गत कानात बिल्ले मारणे व लसीकरण करणे		
उहान पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व लाळ-खुरकुत प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे करणे व लाळ-खुरकुत प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे करणे व लाळ-खुरकुत प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे करणे करणे करणे करणे करणे व लाळ-खुरकुत प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (मादी वासरे) कर १.५० + ५.०० = व सांसर्गिक गर्भपात प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (मादी वासरे) कर १.५०/- पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व पीपीआर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (होळी-मेंढी) कर शुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व क्लारीकल स्वाईन फ़िक्टर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (वराह) कर १.२.००/- प्राद्रीय कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व क्लारीकल स्वाईन फ़िक्टर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (वराह) कर १.२.००/- प्रती गाय / म्हेस कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर महेस करणे पहिल्याव कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास कर एक्सावर चुसऱ्या कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास महेस कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास महेस कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर चुसऱ्या कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर चुसऱ्या कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्याक कृत्रम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्याक कृत्रम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्याक कृत्रम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्याक कृत्रम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व प्राप्ति करणालीवर कृत्रम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व प्राप्ति करणे करणे. प्राप्ति कृतुंब क्राय्य व प्रसिद्धी करणे योजनानुरूप रुप्ति मोजणी व प्रती दुधाळ जनावर १० मोजण्या निरंक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानघः निरंक हिल्ले वारा पिकांचे उत्यादन करण्यास ग्रामरुयांचे प्रबोधन करणे. निरंक वराय पिकांचे उत्यादन करण्यास ग्रामरुयांचे प्रबोधन करणे. निरंक वराय पिकांचे उत्यादन करण्यास ग्रामरुयांचे प्रबोधन करणे. निरंक करणे. निरंक करणे. निरंक वराय पिकांचे जनावरांची माहिती पशुवैधकास देणे आणि अशा निरंक	२	मोठ्या पशुधनास (वराहसह) कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM	₹. ३.५० + ५.०० =
करणे व लाळ-खुरकुत प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व सांसर्गिक गर्भपात प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (मादी वासरे) पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व पीपीआर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (रोळी-मेंढी) ह पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व क्लासिकल रचाईन फ़िल्टर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (रोळी-मेंढी) ह पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व क्लासिकल रचाईन फ़िल्टर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (वराह) राष्ट्रीय कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी ह प्रविक्षात्म कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी ह प्रविक्षात्म कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर पहिल्याव कृत्रिम रेतन ने गर्भधारणा झाल्यास श्रिस कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास श्रिस कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर दुसऱ्या कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास श्रिमणना भ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर दुसऱ्या कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नेंदणी कल्यावर कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नेंदणी कल्यावर कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर करणालीवर करणाली कल्यावर कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर करणे. श्रिमणना भ ग्रामीण भागातील पशुगणने साठी प्रगणक मानधन इतर श कार्यक्षेत्रांतर्गत विस्तार कार्य जसे विविध योजनाची प्रचार व प्रसिद्धी करणे भ राष्ट्रीय गोकुळ मिशन (FIGM) अंतर्गत दुधाळ जनावरांची दुध मोजणी करणे. श्रिक प्रविक्षात्म प्रविक्ष पात्म प्रविक्ष प्रविक्ष परिक्ष परिक्य परिक्ष परि		प्रणालीवर नोंद करणे व लाळ-खुरकुत प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे	रु. ८.५०/-
8 पशुधनास कानांत बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व सांसर्गिक गर्भपात प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (मादी वासरे) ए पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व पीपीआर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (शेळी-मेंढी) इ पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व क्लासिकल स्वाईन फ़िल्टर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (वराह) राष्ट्रीय कृत्रिम रेतन कार्यक्रम (NAIP) ए गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर पहिल्याच कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर पहिल्याच कृत्रिम रेतनानो गर्भधारणा झाल्यास महेस रु. २००,००/- प्रती गाय / महेस रु. गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर दुसन्या कृत्रिम रेतनानो गर्भधारणा झाल्यास महेस रु. १००,००/- प्रती गाय / महेस रु. गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर पुसन्या महेस रु. १००,००/- प्रती गाय / महेस रु. गायी / महर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर पुसन्यास रु. १००,००/- प्रती वासरु रु. १००,००/- प्रती कुटुंब इतर प्रामीण भागातील पशुगणने साठी प्रगणक मानधन रु. १००,००/- प्रती कुटुंब रु. १००,००० मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: प्रती कुटुंब प्रती कुटुंब प्रती कुटुंब प्रती कुटुंब प्रती कुटुंब रु. १००,००० मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: प्रती कुटाल जनावर १०० मोजण्या निरंक वहुवार्षिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: प्रती कुटाल जनावर १० मोजण्या कुटाल वहुवार्षिक चारा पिकांच उत्पादन करण्यास भरणेसाठी मदत करणे. निरंक करणे.	3		₹. २.५० +३.०० =
व सांसर्गिक गर्भपात प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (मादी वासरे) ए पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व पीपीआर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (शेळी-मेंढी) ह पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व क्लासिकल स्वाईन फ़िल्डर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (वराह) राष्ट्रीय कृत्रिम रेतन कार्यक्रम (NAIP) ण गायी / म्हशींमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर पहिल्याच कृत्रिम रेतना ने गर्भधारणा झाल्यास के, २००,००/- प्रती गाय / महैस श गायी / म्हशींमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर सहैस श गायी / म्हशींमध्ये कृत्रिम रेतना व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर दुसऱ्या कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास के, १००,००/- प्रती गाय / महैस श गायी / म्हशींमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर दुसऱ्या कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास के, १००,००/- प्रती गाय / महैस श गायी / म्हशींमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर पुसऱ्या के, १००,००/- प्रती वासरु नोंदणी केल्यावर पुसऱ्या कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर के, १००,००/- प्रती वासरु नोंदणी केल्यास पशुगणना श ग्रामीण भागातील पशुगणने साठी प्रगणक मानधन के, ७, ५००- प्रती कुटुंब इत्तर श कार्यक्षेत्रांतर्गत विस्तार कार्य जसे विविध योजनाची प्रचार व प्रसिद्धी करणे योजनानुरुप रु. ५०/- प्रती कुटुंब रु. १००/- प्रती कुटुंब रु. १०००- प्रती कुटुंब रु. १००- प्रती कुट्व रु. १००- प्रती कुटुंब रु. १००- प्रती कुट्व रु. १००- प्रत		3 3	
पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व पीपीआर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (शेळी-मेंढी) १ पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व क्लासिकल स्वाईन फ़िल्डर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (वराह) १ पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging) , NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व क्लासिकल स्वाईन फ़िल्डर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (वराह) १ पायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर पहिल्याच कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास महेस रागी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर वुसन्या कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास महेस रागी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरू जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर वुसन्या कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास महेस रु. १००.००/- प्रती गाय / महेस रागी / महर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरू जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर पुसन्या कृत्रिम रेतनाने वासरू जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यास रहायो कृत्रिम रेतनाने वासरू जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर रु. १००.००/- प्रती वासरू नोंदणी कल्यास पशुगणन साठी प्रगणक मानधन रु. १००.००/- प्रती कृटुंब स्वर्ण पशुगणने साठी प्रगणक मानधन रु. १००.५०/- प्रती कृटुंब रु. १०० वर्धक्षेत्रांतर्गत विस्तार कार्य जसे विविध योजनावपंची दुध मोजणी करणे. रु. ५०/- प्रती मोजणी व प्रती दुधाळ जनावर १०० मोजण्या रु. १०० वर्धक्षेत्रांतर्गत वैरण बाग, मुरधास, हायङ्गोपीनिक्स, अझोला आणि घर तथे बहुवार्षक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रबोधन करणे. १६ कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन करणे.	8		रु. २.५० + ५.०० =
व पीपीआर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (शेळी-मेंढी) ६ पशुधनास कानात बिल्ला मारणे (Ear Tagging), NDLM प्रणालीवर नोंद करणे व क्लांसिकल स्वाईन फ़िव्हर प्रतिबंधात्मक लसीकरण करणे (वराह) राष्ट्रीय कृत्रिम रेतन कार्यक्रम (NAIP) ७ गायी / म्हशींमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर पहिल्याच कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास महैस ९ गायी / म्हशींमध्ये कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर चुसऱ्या कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्याक कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यास 90 गायी / म्हशींमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यास 91 प्रामीण भागातील पशुगणने साठी प्रगणक मानधन कृत्रिय प्रामीण भागातील पशुगणने साठी प्रगणक मानधन कृत्रिय प्रामीण कृत्रिय प्रामीण कृत्रिय प्रामीण विदेश योजनाची प्रचार व प्रसिद्धी करणे योजनानुरूप कृत्रिय गोकुळ मिशन (FIGM) अंतर्गत दुधाळ जनावरांची दुध मोजणी करणे. रु. ५०/- प्रती मोजणी व प्रती दुधाळ जनावर १० मोजण्या कृत्रिय पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: उत्ति विदेश जनावर १० मोजण्या कृत्रिय चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास भरणेसाठी मदत करणे. 94 कार्यक्षेत्रांतर्गत वैरण बाग, मुरघास, हायङ्गोपोनिक्स, अझोला आणि घर तथे बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रबोधन करणे. 95 कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन करणे. 96 साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा			रु. ७.५०/-
पण्डीय कृत्रिम रेतन कार्यक्रम (NAIP) ण गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी है. ५०.००/- प्रती गाय / म्हेस ८ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी कल्यावर पहिल्याच कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास हैस ९ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास हैस १ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर दुसऱ्या कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास हैस १० गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर दुसऱ्या महेस १० गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर पुसन्या महेस १० गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर हिस्स हैस रु. १००.००/- प्रती वासरु नोंदणी केल्यास 10 गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर हैस रु. १००.००/- प्रती वासरु नोंदणी केल्यास 11 पशुगणना 12 पशुगणना 13 प्रामीण भागातील पशुगणने साठी प्रगणक मानधन हैस हैस हैस रु. १००- प्रती कुटुंब रु. १००- प्रती	ч		रु. २.००/-
राष्ट्रीय कृत्रिम रेतन कार्यक्रम (NAIP) ७ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी रु. ५०.००/- प्रती गाय / म्हेस ८ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर पहिल्याच कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास महेस ९ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर दुसऱ्या कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास महेस १० गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर दुसऱ्या महेस १० गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यास 10 पशुगणना १० ग्रामीण भागातील पशुगणने साठी प्रगणक मानधन रु. ७.५०/- प्रती कुटुंब इतर १२ कार्यक्षेत्रांतर्गत विस्तार कार्य जसे विविध योजनाची प्रचार व प्रसिद्धी करणे योजनानुरूप १३ राष्ट्रीय गोकुळ मिशन (RGM) अंतर्गत दुधाळ जनावरांची दुध मोजणी करणे. १४ एकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: तिरंक ८०००००/- प्रती मोजणी व प्रती दुधाळ जनावर करणे. १४ एकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: निरंक ८०००००/- प्रती मोजणी व प्रती दुधाळ जनावर करणे. १४ कार्यक्षेत्रांतर्गत वैरण बाग, मुरघास, हायङ्गोणेनिक्स, अझोला आणि घर तथे बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रबोधन करणे. १६ कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन करणे. १६ कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन करणे.	દ્દ	9	रु. २.००/₋
ण गायी / म्हर्शींमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी ए. ५०.००/- प्रती गाय / म्हेस ८ गायी / म्हर्शींमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर पहिल्याच कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास १ गायी / म्हर्शींमध्ये कृत्रीन रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर दुसऱ्या कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास १० गायी / म्हर्शींमध्ये कृत्रिन रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर दुसऱ्या कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास 10 गायी / म्हर्शींमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर पुसन्या महेस 10 गायी / म्हर्शींमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर पुसन्या महेस 11 गायी / म्हर्शींमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर पुसन्य प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर पुश्चिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर कृत्रिव वासरु प्रती वासरु प्रती कृतुंब 11 प्रामीण भागातील पशुगणने साठी प्रगणक मानधन 12 इतर 13 कार्यक्षेत्रांतर्गत विस्तार कार्य जसे विविध योजनाची प्रचार व प्रसिद्धी करणे योजनानुरूप च राष्ट्रीय गोकुळ मिशन (RGM) अंतर्गत दुधाळ जनावरांची दुध मोजणी करणे. 12 एकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: प्रती दुधाळ जनावर १० मोजण्या 13 प्रकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: प्रती पुधाळ जनावर १० मोजण्या 14 प्रकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: प्रती पुधाळ जनावर १० मोजण्या 14 प्रती पुधाळ जनावरांची महर्गक करणे. 15 प्रकात्मिक वरण बाग, मुरघास, हायङ्गोपोनिक्स, अझोला आणि घर तथे बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास प्रामस्थांचे प्रबोधन करणे. 16 कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन करणे. 17 कर्यके आणि अशा निरंक		` '	
म्हेस ८ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर पहिल्याच कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास ९ गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रीन रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर दुसऱ्या कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास १० गायी / म्हर्शीमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यास 10 पशुगणन 10 प्रामीण भागातील पशुगणने साठी प्रगणक मानधन 11 प्रामीण भागातील पशुगणने साठी प्रगणक मानधन 12 कार्यक्षेत्रांतर्गत विस्तार कार्य जसे विविध योजनाची प्रचार व प्रसिद्धी करणे 13 राष्ट्रीय गोकुळ मिशन (RGM) अंतर्गत दुधाळ जनावरांची दुध मोजणी करणे. 14 एकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: Schedule १ व Schedule २ सर्वे व format भरणेसाठी मदत करणे. 15 कार्यक्षेत्रांतर्गत वैरण बाग, मुरघास, हायड्रोपोनिक्स, अझोला आणि घर तेथे बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रबोधन करणे. 16 कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन करणे. 17 साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा 17 करंक	- 10	•	T (12 22 / 11 T 11 T /
पहिल्याच कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास १ गायी / म्हर्शींमध्ये कृत्रीन रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर दुसऱ्या कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास १० गायी / म्हर्शींमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यास 1 पशुगणना १० ग्रामीण भागातील पशुगणने साठी प्रगणक मानधन १० ग्रामीण भागातील पशुगणने साठी प्रगणक मानधन १० कार्यक्षेत्रांतर्गत विस्तार कार्य जसे विविध योजनाची प्रचार व प्रसिद्धी करणे १२ कार्यक्षेत्रांतर्गत विस्तार कार्य जसे विविध योजनाची प्रचार व प्रसिद्धी करणे १३ राष्ट्रीय गोकुळ मिशन (RGM) अंतर्गत दुधाळ जनावरांची दुध मोजणी करणे. १४ एकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: १४ ठितेष्वण व Schedule २ सर्वे व format भरणेसाठी मदत्त करणे. १४ कार्यक्षेत्रांतर्गत वैरण बाग, मुरधास, हायड्रोपोनिक्स, अझोला आणि घर तेथे बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रबोधन करणे. १४ साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा १४ साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा	0	गाया / म्हशामध्य कृत्रिम रतन व NDLM प्रणालावर नादणा	
१ गायी / म्हर्शींमध्ये कृत्रीन रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर दुसऱ्या कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास रु. १००.००/- प्रती गाय / म्हेस १० गायी / म्हर्शींमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यास रु. १००.००/- प्रती वासरू रु. १००.००/- प्रती वासरू नोंदणी केल्यास ११ ग्रामीण भागातील पशुगणने साठी प्रगणक मानधन रु. ७.५०/- प्रती कुटुंब १२ कार्यक्षेत्रांतर्गत विस्तार कार्य जसे विविध योजनाची प्रचार व प्रसिद्धी करणे योजनानुरूप १३ राष्ट्रीय गोकुळ मिशन (RGM) अंतर्गत दुधाळ जनावरांची दुध मोजणी करणे. रु. ५०/- प्रती मोजणी व प्रती दुधाळ जनावर १० मोजण्या १४ एकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: Schedule १ व Schedule २ सर्वे व format भरणेसाठी मदत करणे. निरंक १५ कार्यक्षेत्रांतर्गत वैरण बाग, मुरघास, हायङ्रोपोनिक्स, अझोला आणि घर तथे बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रबोधन करणे. निरंक १६ कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन करणे. निरंक १४ साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा निरंक	۷	गायी / म्हशींमध्ये कृत्रिम रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर	रु. २००.००/- प्रती गाय /
कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास 90 गायी / म्हशींमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यास 10 पशुगणना 91 ग्रामीण भागातील पशुगणने साठी प्रगणक मानधन 92 कार्यक्षेत्रांतर्गत विस्तार कार्य जसे विविध योजनाची प्रचार व प्रसिद्धी करणे 93 राष्ट्रीय गोकुळ मिशन (RGM) अंतर्गत दुधाळ जनावरांची दुध मोजणी करणे. 94 एकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: 95 Schedule १ व Schedule २ सर्वे व format भरणेसाठी मदत करणे. 96 कार्यक्षेत्रांतर्गत वैरण बाग, मुरघास, हायङ्रोपोनिक्स, अझोला आणि घर तेथे बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामरक्षांचे प्रबोधन करणे. 98 साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा 98 साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा 99 साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा 90 साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा		पहिल्याच कृत्रिम रेतनाने गर्भधारणा झाल्यास	म्हैस
भायी / म्हर्शींमध्ये कृत्रिम रेतनाने वासरु जन्मल्यास व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यास पशुगणना ए. १०००.००/- प्रती वासरू पशुगणना ए. १०५०/- प्रती कुटुंब इतर ए. १०००.०० प्रती कुटुंब इतर ए. १००० प्रती कुटुंब इतर ए. १००० प्रती कुटुंब एकार्सिक्ष निश्च विषय योजनाची प्रचार व प्रसिद्धी करणे योजनानुरूप राष्ट्रीय गोकुळ मिशन (RGM) अंतर्गत दुधाळ जनावरांची दुध मोजणी करणे. ए. ५०/- प्रती मोजणी व प्रती दुधाळ जनावर १०० मोजण्या एकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: निरंक Schedule १ व Schedule २ सर्वे व format भरणेसाठी मदत करणे. निरंक बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामरथांचे प्रबोधन करणे. निरंक कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन निरंक करणे. प्राथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा निरंक	9	गायी / म्हशींमध्ये कृत्रीन रेतन व NDLM प्रणालीवर नोंदणी केल्यावर दुसऱ्या	रु. १००.००/- प्रती गाय /
पशुगणना 99 प्रामीण भागातील पशुगणने साठी प्रगणक मानधन रु. ७.५०/- प्रती कुटुंब हतर 9२ कार्यक्षेत्रांतर्गत विस्तार कार्य जसे विविध योजनाची प्रचार व प्रसिद्धी करणे योजनानुरूप 9३ राष्ट्रीय गोकुळ मिशन (RGM) अंतर्गत दुधाळ जनावरांची दुध मोजणी करणे. रु. ५०/- प्रती मोजणी व प्रती दुधाळ जनावर १० मोजण्या 98 एकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: निरंक Schedule १ व Schedule २ सर्वे व format भरणेसाठी मदत करणे. 94 कार्यक्षेत्रांतर्गत वैरण बाग, मुरघास, हायड्रोपोनिक्स, अझोला आणि घर तेथे बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रबोधन करणे. 95 कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन करणे. 96 साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा निरंक			-
पशुगणना 99 ग्रामीण भागातील पशुगणने साठी प्रगणक मानधन इतर 9२ कार्यक्षेत्रांतर्गत विस्तार कार्य जसे विविध योजनाची प्रचार व प्रसिद्धी करणे योजनानुरूप 9३ राष्ट्रीय गोकुळ मिशन (RGM) अंतर्गत दुधाळ जनावरांची दुध मोजणी करणे. 98 एकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: Schedule १ व Schedule २ सर्वे व format भरणेसाठी मदत करणे. 94 कार्यक्षेत्रांतर्गत वैरण बाग, मुरघास, हायड्रोपोनिक्स, अझोला आणि घर तेथे बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रबोधन करणे. 95 कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन करणे. 96 साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा निरंक	90	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	रु. १००.००/– प्रती वासरू
श्रामीण भागातील पशुगणने साठी प्रगणक मानधन रु. ७.५०/- प्रती कुटुंब इतर १२ कार्यक्षेत्रांतर्गत विस्तार कार्य जसे विविध योजनाची प्रचार व प्रसिद्धी करणे योजनानुरूप १३ राष्ट्रीय गोकुळ मिशन (RGM) अंतर्गत दुधाळ जनावरांची दुध मोजणी करणे. रु. ५०/- प्रती मोजणी व प्रती दुधाळ जनावर १० मोजण्या १४ एकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: निरंक			
इतर 9२ कार्यक्षेत्रांतर्गत विस्तार कार्य जसे विविध योजनाची प्रचार व प्रसिद्धी करणे योजनानुरूप 9३ राष्ट्रीय गोकुळ मिशन (RGM) अंतर्गत दुधाळ जनावरांची दुध मोजणी करणे. रु. ५०/- प्रती मोजणी व प्रती दुधाळ जनावर १० मोजण्या 9४ एकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: निरंक Schedule १ व Schedule २ सर्वे व format भरणेसाठी मदत करणे. 9५ कार्यक्षेत्रांतर्गत वैरण बाग, मुरघास, हायड्रोपोनिक्स, अझोला आणि घर तेथे बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रबोधन करणे. 9६ कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन करणे. 90 साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा निरंक			
9२ कार्यक्षेत्रांतर्गत विस्तार कार्य जसे विविध योजनाची प्रचार व प्रसिद्धी करणे योजनानुरूप 93 राष्ट्रीय गोकुळ मिशन (RGM) अंतर्गत दुधाळ जनावरांची दुध मोजणी करणे. रु. ५०/- प्रती मोजणी व प्रती दुधाळ जनावर १० मोजण्या 98 एकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: Schedule १ व Schedule २ सर्वे व format भरणेसाठी मदत करणे. निरंक 94 कार्यक्षेत्रांतर्गत वैरण बाग, मुरघास, हायड्रोपोनिक्स, अझोला आणि घर तेथे बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रबोधन करणे. निरंक 9६ कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन करणे. निरंक 9७ साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा निरंक	99	ग्रामीण भागातील पशुगणने साठी प्रगणक मानधन	रु. ७.५०/- प्रती कुटुब
93 राष्ट्रीय गोकुळ मिशन (RGM) अंतर्गत दुधाळ जनावरांची दुध मोजणी करणे. 98 एकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: Schedule १ व Schedule २ सर्वे व format भरणेसाठी मदत करणे. 99 कार्यक्षेत्रांतर्गत वैरण बाग, मुरघास, हायड्रोपोनिक्स, अझोला आणि घर तेथे बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रबोधन करणे. 90 साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा 70 साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा 71 करणे.		•	
प्रती दुधाळ जनावर १० मोजण्या १४ एकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: निरंक Schedule १ व Schedule २ सर्वे व format भरणेसाठी मदत करणे. १५ कार्यक्षेत्रांतर्गत वैरण बाग, मुरघास, हायङ्रोपोनिक्स, अझोला आणि घर तेथे वहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रबोधन करणे. १६ कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन करणे. १७ साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा निरंक		·	9
मोजण्या 98 एकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: निरंक Schedule १ व Schedule २ सर्वे व format भरणेसाठी मदत करणे. 94 कार्यक्षेत्रांतर्गत वैरण बाग, मुरघास, हायड्रोपोनिक्स, अझोला आणि घर तेथे निरंक बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रबोधन करणे. 94 कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन करणे. 95 साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा निरंक	93	राष्ट्रीय गोकुळ मिशन (RGM) अंतर्गत दुधाळ जनावराची दुध मोजणी करणे.	
98 एकात्मिक पाहणी योजना (Integrated Sample Survey) अंतर्गत मानधन: निरंक Schedule १ व Schedule २ सर्वे व format भरणेसाठी मदत करणे. निरंक 94 कार्यक्षेत्रांतर्गत वैरण बाग, मुरघास, हायड्रोपोनिक्स, अझोला आणि घर तेथे बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रबोधन करणे. निरंक 9६ कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन करणे. निरंक 90 साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा निरंक			
Schedule १ व Schedule २ सर्वे व format भरणेसाठी मदत करणे. 14 कार्यक्षेत्रांतर्गत वैरण बाग, मुरघास, हायड्रोपोनिक्स, अझोला आणि घर तेथे निरंक बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रबोधन करणे. 15 कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन करणे. 16 साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा निरंक			
94 कार्यक्षेत्रांतर्गत वैरण बाग, मुरघास, हायड्रोपोनिक्स, अझोला आणि घर तेथे बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रबोधन करणे. निरंक 9६ कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन करणे. निरंक 9७ साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा निरंक	48		।नरक
बहुवार्षिक चारा पिकांचे उत्पादन करण्यास ग्रामस्थांचे प्रबोधन करणे. १६ कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन करणे. १७ साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा निरंक	01.		Dia
9६ कार्यक्षेत्रांतर्गत जनावरांसाठी संतुलित आहार देण्यास पशुपालकांचे प्रबोधन करणे. निरंक 90 साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा निरंक	44		ITYP
करणे. १७ साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा निरंक	9६		निरंक
प्रापालकांना उपचार व लसीकरण करून घेण्याबाबन प्रबोधन करणे	90	साथीच्या आजाराने पिडीत जनावरांची माहिती पशुवैद्यकास देणे आणि अशा	निरंक
वसुवारका ॥ व्यवार व रसाकार व कर । व व्यवावस प्रवाव । वर रवा.		पशुपालकांना उपचार व लसीकरण करुन घेण्याबाबत प्रबोधन करणे.	

9८	विस्तार विषयक कार्यक्रमात मदत, कार्यक्षेत्रात राबविण्यात येत असलेल्या विविध वैयक्तिक लाभाच्या योजनांच्या अंमलबजावणीत सहकार्य करणे.	निरंक
99	शास्रोत्क्त पध्दतीने पशुपालन करण्यास शेतकरी, पशुपालक, महिला स्वयं सहायता गटांचे प्रबोधन करणे	निरंक
२०	आवश्यकतेनुसार आणि नियुक्त केलेल्या गावातील कृषी, पशुसंवर्धन समित्यांच्या बैठकांना उपस्थित राहणे	निरंक

पशुसखी यांनी शेतकरी, पशुपालक यांच्याकडील पशुधनास दिलेल्या विविध सेवांसाठी वाचा क्र. २ येथील दि. २३.०५.२०२२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये किंवा राज्य शासनाने वेळोवेळी केलेल्या सुधारणे नुसार विहीत केलेले सेवाशुल्क आकारुन ते संबंधित पशुवैद्यकीय संस्थेतील अधिकारी/ कर्मचारी यांचेकडे त्याच दिवशी किंवा जास्तीत जास्त दुस-या दिवशी जमा करावयाचे आहे.

सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून, त्याचा संगणक संकेताक २०२४०६२४१७४३४७४५०१ आहे. सदर शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशाने व नावाने,

(नि. भा. मराळे) उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
- २) मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. उपमुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. मंत्री (पशुसंवर्धन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा. राज्यमंत्री (पदुम) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ३२.
- ६) सर्व विधानसभा / विधानपरिषद सदस्य,
- ७) सर्व मान्यताप्राप्त राजकीय पक्ष्यांचे मध्यवर्ती कार्यालये,
- ८) प्रधान महालेखापाल (लेखा परीक्षा) १/२ महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर
- ९) प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १/२, महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर
- १०) अपर मुख्य सचिव, ग्राम विकास विभाग, बांधकाम भवन, मुंबई
- ११) आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १२) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
- १३) मुख्य कार्यकारी अधिकरी, महाराष्ट्र राज्य ग्रामिण जिवनोन्नती अभियान, मुंबई
- १४) मुख्य कार्यकारी अधिकरी, महाराष्ट्र पशुधन विकास मंडळ, नागपुर

- १५) व्यवस्थापकीय संचालक, पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी महाराष्ट्र मेंढी व शेळी विकास महामंडळ, पुणे
- १६) निबंधक, महाराष्ट्र राज्य पशुवैदयक परिषद, नागपूर
- १७) सर्व प्रादेशिक सहआयुक्त पशुसंवर्धन
- १८) सर्व प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा
- १९) सर्व जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त
- २०) सर्व जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद
- २१) अवर सचिव (पदुम -३), कक्ष अधिकारी (पदुम १, २ व १६) कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २२) निवड नस्ती पदुम-४.